

ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯೂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಜಯಾಳ ಮದುವೆಯೂ ಹೀಗೇ ನಡೆದ ಹೋಗಿತ್ತು. ಮೊದಲನೆಯ ಮಗುವಾಗಿ ವಿಜೂ ಜನಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರು, ಹೆಣ್ಣೆಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಕಪ್ಪಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ. ಜಯಾ ಹಾಗೂ ಅವಳ ಗಂಡ ತುಂಬಾ ಬಿಳಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಗೋಧಿ ಬಣ್ಣದವರು, ಆದರೆ ಇಬ್ಬರ ಕಡೆಯೂ ಜಯಾಳ ತಾಯಿ ಕಪ್ಪು, ಆಕೆಯ ಗಂಡ ರಮೇಶನ ತಂದೆ ಕಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಯಾರ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ವಿಜೂ ಎರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಐಬು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ನಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಸಾಲಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮೂರೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಬಣ್ಣ, ಜೊತೆಗೆ ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿದ ಹಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ನಡುವೆ ವಿಜೂ ದೃಷ್ಟಿಬೊಟ್ಟಿನ ಹಾಗಿದ್ದಳು. ಗಂಡು ಹುಟ್ಟಲಿ ಎಂದು ಸಾಲಾಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆರುತ್ತಾ ಐದನೆಯದು ಗಂಡು ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಆಪರೇಶನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಜಯಾ ಇಬ್ಬರ ನಂತರ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಅತ್ತೆ ಮಾವ ಮನೆತನಕ್ಕೊಂದು ಗಂಡು ಮಗು ಬೇಕೇಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಗನಿಗೆ ಇನ್ನೆಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದಿದ್ದರು. ಗಂಡನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಅದೋ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ, ಭಾವನೆಗಳಿಲ್ಲದ ಆಸಾಮಿ, ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನೂ ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೆ ಈಕಡೆ ವಾಲಿದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಆ ಕಡೆ ವಾಲುತ್ತಿದ್ದ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಧಾರಣ ದುಡಿಮೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಜಯಾಳ ಪರ ವಹಿಸುವುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿತ್ತು.

ಇತ್ತ ವಿಜೂವಿನ ಗೆಳತಿಯರೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ಸಂಸಾರಸ್ಥರಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಲಾಲನೆ, ಪೋಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದ ವಿಜಯಾಳಿಗೆ ಒಂಟಿತನದ ಭಾವನೆ ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾತನಾಡಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸಂಸಾರದ ಕಥೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಆದಷ್ಟು ಗೆಳತಿಯರ ಜೊತೆ ಮಾತೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲಿಗೂ ವಾಟ್ಸಪ್ ಗೆಳತಿಯರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ವಿಜೂಗೇನವೂ ಗಂಡನೇ, ಮಕ್ಕಳೇ, ಸಂಸಾರವೇ, ಆರಾಮಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಬಿಡು, ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಸಂಸಾರದ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಲ್ಲ ಎಂದು ರೇಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ, ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಮೌನದ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೈಹಾಕಿ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡ ಫೋಟೋ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ತಿನ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಫೋಟೋ, ಹನಿಮೂನಿನ ಮಧುರ ಕ್ಷಣಗಳ ಫೋಟೋಗಳು, ಮಕ್ಕಳ ಬರ್ತಡೇ, ಮುಂಜಿ, ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ವಾಟ್ಸಪ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಲೋಡ್ ಮಾಡಿದಾಗ ತನ್ನ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸಾರದ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಕಾಲ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆವೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಲೇ ಲೈಕು, ಕಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುಜ ಏಕೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಇವಳ ಜೊತೆ ಅನ್ಯಮಸ್ತೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇವಳಿಂದಲೇ ತನ್ನ ಮದುವೆಯೂ ತಡವಾಗುತ್ತಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾಳೆನೋ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಜೂ 'ತಂಗಿಯರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಬಿಡಿ ನನ್ನದು ಆದಾಗ ಆಗುತ್ತದೆ, ನನಗೇನೂ ಬೇಜಾರಿಲ್ಲ' ಎಂದು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಾಯಿ ತಂದೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಜಯಾಳಿಗೆ ಭೂಮಿ ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟು ನುಂಗಬಾರದೇ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೆ ಅದೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಸುಮ್ಮನೆ ವಿಜೂವಿನ ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಉಳಿದ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಿ ಒದ್ದಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಆ ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದು ಲೇಸು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಗಂಡನಿಗೂ ತಿಳಿಸಿದಳು.

ಸುಜಳ ಗಂಡು ಮೊದಲೇ ರೆಡಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರೇ ಖರ್ಚಿಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜಯಾಳ ಭಾರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕೂಡಿ ಬಂದು ಇಬ್ಬರ ಮದುವೆಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು. ಮೂರೂ ತಂಗಿಯರ

ಮದುವೆಯಲ್ಲೂ ವಿಜೂ ತನ್ನ ನೋವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದೆ ಜಯಾಳಿಗೆ ಬಲಗೈಯಾಗಿ ನಿಂತಳು. ತಂಗಿಯರ ಮದುವೆಗಳಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಲೋನು ತೆಗೆಸಿ ತನ್ನ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ನೆರವಾದಳು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೊರಟು ನಿಂತಾಗ ತಾಯಿಯ ಜೊತೆ ನಗುನಗುತ್ತಲೇ ಕೈಬೀಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ತಂಗಿಯರ ಸೀಮಂತ, ಬಸಿರು, ಬಾಣಂತನ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜಯಾ ಹೈರಾಣಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಮಗನ ಇಂಜಿನಿಯರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಮುಗಿದು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವನು ದುಡಿವೆ ಹಣ ಅವನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೇಗೋ ಅವನ ಖರ್ಚು ಅವನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರದ ಭಾರ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಇನ್ನು ಅವನ ಮದುವೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಂಬಂಧಗಳು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರತೊಡಗಿದವು. ಆದರೆ ಅವನೂ ಅವನ ಜೊತೆ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದ. ಮನೆಯವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಯವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿದ್ದಾಯ್ತು, ಮಾತುಕತೆಯಾಗಿ ಅವನ ಮದುವೆಯೂ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಯ್ತು, ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿದ್ದೂ ಆಯ್ತು. ವಿಜಯಾಳಿಗೂ ತಮ್ಮನ ಸಂಸಾರ ಶುರುವಾಗಿದ್ದು ಸಂತೋಷವೇ, ಆದರೆ ತಮ್ಮನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂಬಳ, ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಆಲೋಚನೆಯೂ ತಮ್ಮನ ಮನದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಕೊರಗು ವಿಜಯಾಳಿಗೆ ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡಿತು.

ಇದೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ವಿಜಯಾಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಕಾಲ ಕಳೆವಾಗ. ಆಗ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋವುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಜಯಾ ಮೇಡಮ್ ಅಂತಾ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ತನ್ನ ಮೊಬೈಲ್ ನಂಬರ್ ಅನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಪಾಠಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೇ ಇದ್ದರೂ ವಾಟ್ಸಪ್ ಮೂಲಕ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸಂಗೀತವೆಂದರೆ ವಿಜಯಾಳಿಗೆ ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಪಂಚಪ್ರಾಣ. ಸಂಗೀತ ಕಲಿತಿದ್ದರಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಾ, ಅಥವಾ ಹಾಡು ಕೇಳುತ್ತಾ ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋವುಗಳನ್ನೂ ಮರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತದ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದ ರಮೇಶ್ ಬಾಬೂ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಮ್ ನುಡಿಸುತ್ತಾ ಹಾಡುವಾಗ ಕೇಳುತ್ತಾ ಮೈಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವನೂ ಕಣ್ಣಿನ ದೃಷ್ಟಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೇ ಇದ್ದರಿಂದ ದಪ್ಪನೆಯ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಸುಕು ಮಸುಕಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಓದಲು ಕಷ್ಟವಾದ್ದರಿಂದ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿಯೇ ಪದವಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವನ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿಜಯಾಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದು ಅವಳಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅವನೊಬ್ಬನು ಮಾತ್ರ ಸಂಗೀತ, ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದನೇ ಹೊರತು ಬೇರಾವ ಸ್ವಂತ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಮೂಗು ತೂರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಗುಣ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿತ್ತು ವಿಜಯಾಳಿಗೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವನು ಹಾಡುವಾಗ ಜೊತೆಗೆ ಇವಳೂ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ವಿಜೂವಿನ ಧ್ವನಿಯನ್ನೂ ಅವನು ಬಹುವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ವಿಜಯಾಳಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚಿತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು ತೃಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಬರಬರುತ್ತಾ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಹತ್ತಿರವಾದರು. ಅದ್ಯಾವಾಗ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಚಿಗುರು ಕುಡಿಯೊಡೆಯಿತೋ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೆಮ್ಮರವಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು. ಇಬ್ಬರೂ ಮದುವೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಎರಡೂ ಮನೆಯವರಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಜಯಾಳಿಗಂತೂ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ವೆಂಕಟರಮಣ ಸಪ್ಪಗಾಗಿದ್ದ, ವಿಜೂವಿನ ಅಪ್ಪ ಮತ್ತಗಾಗಿದ್ದ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಜೂವಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಇಂತೂ ವಸಂತ ಕಾಲಿಟ್ಟಿದ್ದ. ಕೋಗಿಲೆ ತನ್ನ ಮೌನರಾಗದ ಆಲಾಪನೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಮಧುರ ಕಂಠದಿಂದ ಕುಹೂ ಕುಹೂ ರಾಗವನ್ನು ಹಾಡತೊಡಗಿತು. ■